

Handreiking Vuurwerk en vogels

Tauw

Handleiding

Deze handreiking is toegesneden op het risicogestuurd prioriteren en programmeren van toezicht en handhaving voor vuurwerkevenementen. Op basis van het kennisdocument blijkt dat vuurwerk dat buiten Natura 2000-gebieden wordt afgestoken geen negatieve effecten heeft op beschermde soorten, met uitzondering van vogels. De handreiking is daarom alleen gebaseerd op de (verstoring)effecten op vogels. Ten eerste geeft het inzicht in of er rekening gehouden moet worden met niet-broedvogels in de Vogelrichtlijngebieden. De handreiking geeft vervolgens op basis van de kans op verstoring en de ecologische impact daarvan op broedvogels (zowel binnen als buiten Natura 2000-gebieden) een risicobeoordeling. De handreiking doet geen absolute uitspraken. Voor absolute zekerheid over het optreden dan wel met zekerheid kunnen uitsluiten van effecten is in veel gevallen een gebiedsgerichte toetsing noodzakelijk.

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het rapport Kennisdocument en handreiking vuurwerk, Tauw 2018.

Deel A Gebiedsbescherming

Indien de afsteeklocatie in een Natura 2000-gebied ligt wordt geadviseerd om altijd een gebiedsspecifieke toetsing uit te voeren, omdat (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Behalve effecten door het vuurwerk zelf zijn ook andere effecten (door betreding, menselijke aanwezigheid, verkeersaantrekkende werking, et cetera) niet op voorhand uit te sluiten. Het afwegingskader voorziet dus niet in het afsteken van vuurwerk binnen Natura 2000-gebieden. Als het vuurwerk binnen 3000 meter van een Natura 2000-gebied wordt afgestoken is vooral het effect op doortrekkende en overwinterende steltlopers op hoogwatervluchtplaatsen relevant. Dit speelt echter in slechts enkele gebieden langs de kust en de delta. Ook bij een tijdelijke verstoring en tijdelijk opvliegen van de vogels is het energieverlies zo groot dat dit effecten kan hebben op de staat van instandhouding.

Ga na of de afsteeklocatie binnen 3000 meter ligt van een Natura2000-gebied, langs de kust en het deltagebied, zie ingevoegd kaartje. Hoogwatervluchtplaatsen zijn alleen van belang bij hoogwater. Effecten zijn niet aan de orde in de periode 2 uur voor en 2 uur na hoogwater. In alle andere gevallen is de aanwezigheid van Natura 2000-gebieden in de omgeving geen beperkende factor voor vuurwerkevenementen en speelt alleen soortbescherming een rol.

Deel B1 Soortbescherming

(globale toets kans op overtreding Wnb)

De stap onder B1 heeft als doel om vast te stellen hoe groot de kans (beperkt of groot) is op een overtreding van een verbodsbepaling van de Wnb. Hierbij spelen drie factoren een rol; is de locatie in bebouwd of onbebouwd gebied, de duur van het evenement en of het evenement in de broedperiode valt. Indien de kans op een overtreding groot is wordt geadviseerd om een risico afweging te maken met behulp van deel B2. Indien de kans klein is, is verdere ecologische beoordeling niet zonder meer noodzakelijk en kan overwogen worden om bijvoorbeeld niet actief handhavend op te treden. Dit betekent overigens niet dat een overtreding op voorhand geheel is uit te sluiten en initiatiefnemers blijven ook gewoon verplicht om het overtreden van verbodsbepalingen te voorkomen en daarvoor zo nodig onderzoek uit te voeren en/of maatregelen te treffen.

Deel B2 Soortbescherming

(ecologisch risico)

Het risico is de ecologische impact en wordt gedefinieerd als: $\text{Risico} = \text{Kans} \times \text{Effect}$

- Kans = de afstand van de afsteeklocatie tot voor broedvogels geschikte biotopen
- Effect = de gevoeligheid en de staat van instandhouding van de broedvogel (individueel en/of lokale populatie)

Voor de risicobeoordeling zijn vogels, op basis van het broedbiotoop, ingedeeld in groepen. Dit is gekoppeld aan de effectafstand van de soorten binnen de groep. Bepaal aan de hand van een luchtfoto of de afsteeklocatie in bebouwd of onbebouwd gebied ligt. Beoordeel vervolgens per biotoop of dit aanwezig is binnen de aangegeven verstoringafstanden. Is het biotoop niet aanwezig dan is de score nul. Bepaal de totaalscore door de scores van de aanwezige biotopen op te tellen. De totaalscore geeft als resultaat de hoogte van het risico aan. Vervolgens is het aan het bevoegd gezag om te bepalen of er wel of niet handhavend opgetreden moet worden of toezicht gehouden moet worden.

Broedvogelcheck

Het uitvoeren van een broedvogelcheck rondom de afsteeklocatie is een eenvoudige en snelle manier om de risicoscore te verifiëren. Deze check moet uitgevoerd worden door een ter zake kundige binnen een week voorafgaand aan het vuurwerkevenement. Bij concrete aanwezigheid van een soort wordt de kans in bovenstaande benadering van risico dus maximaal.

A. GEBIEDSBESCHERMING

Op welke afstand ligt de afsteeklocatie van een Natura 2000-gebied?

B1. SOORTBESCHERMING

(kans op overtreding Wnb)

Afsteeklocatie	Duur van het vuurwerk	Periode	
		Maart - Juli	Aug - Feb
Bebouwd	< 12 min		
	> 12 min		
Onbebouwd	< 12 min		
	> 12 min		

Bebouwd: geconcentreerde bebouwing van woningen of bedrijven
Onbebouwd: recreatieterreinen, stadsparken en overige terreinen op ten minste 100 meter afstand van geconcentreerde bebouwing

■ Beperkte kans op overtreding Wnb
■ Grote kans op overtreding Wnb

B2. SOORTBESCHERMING

(ecologisch risico)

Bebouwd					Ligt de afsteeklocatie in bebouwd of in onbebouwd gebied?					Onbebouwd				
Afstand (m) tot de afsteeklocatie	< 50	< 300	< 600	> 600	Afstand (m) tot de afsteeklocatie	< 50	< 150	< 300	< 700	> 700				
Platte daken >500 m² + grind, alleen tussen 15 april-31 juli	10			0	Open niet-agragisch landschap	10			0					
Bomen in groot groen	4		0		Bomen of bos	6			0					
Open water	1	0			Open agragisch landschap	4		0						
Bomen en struiken	1	0			Struweel	2	0							
Struweel en rietkragen	1	0												

Colofon

29 oktober 2018
Tauw bv
Adrie van Hooff
06 611375814

In opdracht van werkgroep vuurwerk, IPO
Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht
Saskia Lont
030-7023156, 06-55498096

Tauw